

# Wahyu Yesus Kristus - Nomer Hiji

## *Siki Wahyu: Muka Kain Tenun Kenabian ti Pasemon nepi ka Panggeuing Panungtungan*

Jeff Pippenger

2023-07-29

Amérika Sarikat téh sacara husus diidéntifikasi dina Alkitab. Aya sababaraha petikan Alkitab anu sacara husus ngidéntifikasi Amérika Sarikat dina ahir dunya. Dina Wahyu pasal tilu welas, Amérika Sarikat téh sato galak anu kadua, nyaéta anu dua tanduk, anu naék kaluar tina bumi sarta ngalarang sakuliah dunya pikeun meuli atawa ngajual—iwal lamun maranéhna miboga tanda ti sato galak éta.

Tuluy kuring nempo sato galak séjén naék tina bumi; tandukna dua, siga anak domba, tapi omongna kawas naga. Anjeunna ngajalankeun sakabéh kakawasaan sato galak anu kahiji di payuneunana, sarta nyababkeun bumi jeung sakumna nu maratuh di dinya nyembah ka sato galak anu kahiji, anu tatu mahanana geus cageur. Anjeunna ngalakonan kaajaiban-kaajaiban anu gedé, nepi ka bisa ngajadikeun seuneu turun ti langit ka bumi di hareupeun jalma-jalma. Ku jalan mujijat-mujijat anu dipaparin kawasa pikeun dilakonan di hareupeun sato galak éta, anjeunna nipu jalma-jalma anu maratuh di bumi; bari nyebut ka maranéhna anu maratuh di bumi supaya nyieun hiji arca pikeun sato galak anu kungsi katatu ku pedang, tapi tetep hirup. Anjeunna dipaparin kawasa pikeun méré napas hirup ka arca sato galak éta, nepi ka arca sato galak éta bisa nyarita, sarta nyababkeun supaya sakur anu teu daék nyembah ka arca sato galak éta dipaéhan. Anjeunna ogé nyababkeun sakumna jalma, boh leutik boh gedé, boh beunghar boh miskin, boh merdika boh abdi, supaya narima hiji tanda dina leungeun katuhuna atawa dina tarangna; sarta supaya euweuh saurang ogé bisa meuli atawa ngajual, iwal anu miboga éta tanda, atawa ngaran sato galak éta, atawa bilangan ngaranna.

Ieu hikmah. Sing saha nu boga pangarti, supaya ngitung bilangan éta sato galak; sabab éta téh bilangan hiji manusa; jeung bilanganna genep ratus genep puluh genep. Wahyu 13:11–18.

Aya tujuh ciri nubuat utama dina ieu petikan anu pakait jeung sato galak bumi anu boga dua tanduk. Anjeunna ngajalankeun kakawasaan sato galak anu miheulaan anjeunna; anjeunna nyababkeun sakumna jalma di dunya nyembah ka sato galak anu saméméhna aya méméh anjeunna; anjeunna ngalakukeun kaajaiban-kaajaiban anu agung anu katingali ku sakumna manusa; anjeunna nipu sakuliah dunya sarta maréntahkeun ka dunya sangkan nyieun hiji gambar pikeun sato galak anu aya méméh anjeunna; anjeunna méré kahirupan ka gambar sato galak éta nepi ka éta gambar bisa nyarita; anjeunna maksa, kalayan ancaman hukuman pati, ka sakuliah dunya supaya nyembah ka gambar sato galak éta; sarta anjeunna maksa sakuliah dunya pikeun narima tanda éta boh dina tarang boh dina leungeun, sarta ngalarang meuli jeung ngajual ka jalma-jalma anu henteu boga tanda, ngaran, atawa angka sato galak éta.

Pagawean panyasatan anu dilakukeun ku sato galak anu naék “ti jero bumi” dina ayat sabelas téh kacida matak nyasabkeunana jeung kacida kuatna nepi ka “nyasabkeun jalma-jalma anu cicing di

bumi.” Sakuliah dunya bakal kasasarkeun ku Amérika Sarikat. Hartina, iwal ti garéja Allah—sakumna dunya bakal disasabkeun nepi ka narima tanda antikristus. Kajadian-kajadian nu buat anu miheulaan panyasatan saalam dunya ieu geus mimiti lumangsung.

Aya carita-carita tina Alkitab anu ku kalolobaan jalma dipikawanoh, sanajan ukur dina tingkat anu deet. Seuseueurna geus kungsi ngadangu ngeunaan pasanghareupan antara Musa jeung Firaun, Daniel jeung Nebukadnesar, atawa Yesus jeung Pilatus. Jalma-jalma nyaho carita-carita Alkitab ieu dina rupa-rupa tingkat pamahaman, tapi henteu salawasna sadar yén nu buat Alkitab sacara langsung tur kacida hususna ngaidentifikasi raja-raja jeung karajaan-karajaan. Memang kitu kaayaanana dina perkara Musa, Daniel, jeung Kristus. Mesir, Babul, jeung Roma kabéh geus sacara husus diidentifikasi dina nu buat Alkitab saméméh sajarah lumangsung, nalika maranéhna minuhan ramalan-ramalan ngeunaan karajaanana masing-masing. Allah henteu kungsi robah.

Sabab Kami teh PANGERAN, henteu robah; ku sabab éta maranéh, eh putra-putra Yakub, henteu dibinasakeun. Maleakhi 3:6.

Isa Al Masih tetep sarua kamari, ayeuna, jeung salalawasna. Ibrani 13:8.

Kanyataan yén Allah henteu kungsi robah ngamungkinkeun urang ngalarapkeun sawatara logika basajan dina nimbangkeun sato galak taneuh anu boga dua tanduk dina Wahyu pasal tilu welas. Ku sabab urang terang yén Allah parantos ngedalkeun ramalan-ramalan anu sacara langsung ngaidentifikasi karajaan-karajaan Mesir, Babul, jeung Roma sakumaha masing-masingna berinteraksi jeung nganiaya garéja Allah, urang tiasa netepkeun sawatara kanyataan ngeunaan sato galak taneuh dina Wahyu pasal tilu welas. Sato galak taneuh éta, sakumaha halna jeung Mesir, Babul, jeung Roma, bakal sacara langsung diidentifikasi dina nu buat Kitab Suci saméméh sajarah nalika ramalan ngeunaan bangsa éta digenepan. Kuring nyebut yén urang tiasa netepkeun kanyataan ieu dumasar kana hiji aturan Alkitabiah anu kacida basajan tapi penting. Aturan éta nétélakeun yén bebeneran diteguhkeun dumasar kana kasaksian dua.

Ku kasaksian dua saksi, atawa tilu saksi, jalma anu pantes dipaéhan kudu dipaéhan; ari ku kasaksian hiji saksi mah, anjeunna ulah dipaéhan. Deuteronomy 17:6.

Hiji saksi tunggal henteu meunang nangtung ngalawan hiji jalma pikeun sagala kajahatan, atawa pikeun sagala dosa, dina dosa naon baé anu dipigawéna; ku sungut dua saksi, atawa ku sungut tilu saksi, perkara éta kudu diteguhkeun. Deuteronomy 19:15.

Ieu katilu kalina sim kuring rek datang ka aranjeun. Ku sungut dua atawa tilu saksi unggal kecap bakal diteguhkeun. 2 Korinta 13:1.

Ulah narima gugatan ngalawan ka sesepuh, iwal lamun aya dua atawa tilu saksi. 1 Timoteus 5:19.

Ramalan Kitab Suci parantos ngaramalkeun karuntuhan Mesir baheula nalika Allah nangtoskeun Firaun Mesir anu barontak. Ramalan Kitab Suci parantos ngaramalkeun naékna sareng ragragna Babul baheula bari sakaligus nangtoskeun raja-raja Babul anu barontak. Ramalan Kitab Suci parantos ngaramalkeun naékna sareng ragragna kakaisaran Roma kapir sarta ngaidentifikasi sareng nangtoskeun para wakil Roma anu korup. Konsistensi tina tabiat Allah anu henteu kantos

robih nangtukeun yén karajaan anu pangpentingna anu disebatkeun dina ramalan Kitab Suci—sato tina bumi dina Wahyu tilu welas—tangtu pisan bakal diidentifikasi ku ramalan Kitab Suci.

Nalika nubuat ngeunaan sato bumi dina Wahyu tilu welas digenepan, garéja Allah bakal nyanghareupan pasanggiri jeung kapamingpinan pulitik jeung kaagamaan sato bumi éta, sakumaha geus dilambangkeun sacara nubuat ku Musa, Daniel, jeung Kristus. Kalungguhan profétis Amérika Serikat dina ahir dunya mangrupa poko utama dina nubuat Kitab Suci. Nalika urang ngamekarkeun katerangan Alkitabiah anu nangtukeun kalungguhan Amérika Serikat dina nubuat Kitab Suci, urang bakal ngagunakeun aturan-aturan anu kapanggih dina jero Alkitab, sabab Firman Allah teu merlukeun pamaknaan manusa. Israél baheula dipaparin aturan-aturan upacara, aturan-aturan kaséhatan, sapuluh aturan moral, aturan-aturan tatanén, jeung sajabana. Allah téh tatanan.

Sadayana perkara kudu dipigawé kalayan pantes tur teratur. 1 Korinta 14:40.

Catetan Kitab Suci henteu nyayogikeun hiji bukti ogé anu nuduhkeun yén jalma bakal dipaparin berkah ku saukur teu maliré kana aturan-aturan anu dipasihkeun ku Allah. Saha anu bisa ngaharepkeun bakal dipaparin berkah lamun maranéhna teu maliré kana aturan-aturan tafsir nubuat anu ditetepkeun dina jeung ku Alkitab pikeun kaperluan pangajaran nubuat?

Hayu ayeuna, urang silih adu alesan, saur PANGERAN: sanajan dosa-dosa maraneh beureum kawas lawon beureum ngagedur, maranehna bakal jadi bodas kawas salju; sanajan maranehna beureum kawas kirmizi, maranehna bakal jadi kawas bulu domba. Yesaya 1:18.

Nalika urang ngagunakeun aturan-aturan Alkitabiah, urang bakal ngantepkeun Alkitab sorangan netepkeun jeung mastikeun naha éta aturan téh sajati atawa palsu. Saperti dina sagala rupa aturan Allah, salawasna aya tiruan palsu ti Iblis kana éta aturan-aturan. Ku sabab kitu, mangrupa hiji kabutuhan yén nalika hiji aturan dipaké pikeun netepkeun hiji bebeneran, boh bebeneran anu diidentifikasi boh aturan anu dipakéna kudu diuji.

Nu dipikacinta, ulah percaya ka unggal roh, tapi uji heula roh-roh éta, naha maranéhanana asalna ti Allah; sabab loba nabi palsu geus indit ka dunya. 1 Yohanes 4:1.

Tujuan séjén, salian ti ngaidéntifikasi kalungguhan kenabian Amérika Sarikat dina ieu ulikan, nyaéta pikeun ngaidéntifikasi amanat rusiah tina kitab Wahyu anu ku Isa disumputkeun nepi ka mangsa generasi ieu anu husus.

Hal-hal anu rahasia kagungan PANGERAN Allah urang; ari hal-hal anu geus diwahyukeun mah kagungan urang jeung anak incu urang salalawasna, supaya urang ngalakonan sagala kecap tina ieu Toret. Ulangan 29:29.

Rusiah-rusiah nubuat Allah anu diungkabkeun téh dimaksudkeun sangkan jalma-jalma anu narimana sanggup ngajaga hukum-Na. Manusa ngan bisa ngajaga hukum-Na lamun éta geus dituliskeun dina haténa. Rusiah anu keur dibuka segélna dina kitab Wahyu téh mangrupa bagian tina prosés Roh Suci nulis hukum Allah dina batin jeung haté urang. Rusiah anu dibuka ka umat Allah, nalika jeung upama ditarima ku iman, netepkeun perjangjian anyar.

Tingal, bakal datang poé-poé, saur PANGERAN, yén Kami baris ngadamel hiji perjangjian anyar jeung kulawarga Israél, sarta jeung kulawarga Yuda: lain nurutkeun kana perjangjian anu ku Kami dipidamel jeung karuhun maranéhna dina poé nalika Kami nyekel leungeun maranéhna pikeun ngaluarkeun maranéhna ti tanah Mesir; éta perjangjian Kami ku maranéhna geus dirempak, sanajan Kami jadi salaki pikeun maranéhna, saur PANGERAN: Tapi ieu bakal jadi perjangjian anu ku Kami baris dipidamel jeung kulawarga Israél; sanggeus poé-poé éta, saur PANGERAN, Kami baris nempatkeun hukum Kami dina batinna, sarta nyeratkeunana dina haténa; sarta Kami baris jadi Allah maranéhna, jeung maranéhna bakal jadi umat Kami. Yermia 31:31–33.

“Dina poé-poé panungtungan tina sajarah bumi ieu, perjangjian Allah jeung umat-Na anu ngalakonan parentah-parentah-Na baris dipulihkeun deui.” Review and Herald, 26 Pébruari 1914.

#### Wahyu 1:1–3: Pesen Pangeling-ngeling Panungtungan:

Wahyu Yesus Kristus, anu dipaparinkeun ku Allah ka Anjeunna, supaya Anjeunna nembongkeun ka para abdi-Na perkara-perkara anu moal lila deui kudu kajadian; sarta ku malaikat-Na Anjeunna ngutus jeung nganyatakeun éta ka abdi-Na, nya éta Yohanes: anu geus méré kasaksian ngeunaan firman Allah, jeung ngeunaan kasaksian Yesus Kristus, jeung ngeunaan sagala perkara anu ku anjeunna katingali. Bagja jalma anu maca, jeung jalma-jalma anu ngadéngé kecap-kecap tina ieu nubuat, sarta anu ngajaga perkara-perkara anu dituliskeun di jerona: sabab waktuna geus deukeut. Wahyu 1:1–3.

Tilu ayat kahiji dina Wahyu pasal hiji nétélakeun yén “Wahyu Isa Al Masih” téh mangrupa pesen panungtungan pikeun umat manusa. Ieu écés mangrupa hiji pesen, sabab “Wahyu Isa Al Masih” dipaparin ka Anjeunna ku Rama Sawarga pikeun mintonkeun ka para hamba-Na naon-naon anu “moal lila deui bakal kajadian.”

Urang dipapatahan supaya mertimbangkeun yén “Roh Suci geus ngawangun sakabéh ieu perkara, boh dina maparinana nubuat” jeung deuih “dina kajadian-kajadian anu digambarkeun.”

“Roh Suci parantos ngawangun sagala hal ku cara anu kitu, boh dina masihan nubuatna boh dina kajadian-kajadian anu digambarkeun, nepi ka ngajarkeun yén agén manusa kudu tetep teu katingali, disumputkeun dina Kristus, sarta yén Gusti Allah sawarga sareng hukum-Na kudu ditinggikeun. Bacakeun kitab Daniel. Panggil deui, titik demi titik, sajarah karajaan-karajaan anu diwakilan di dinya.” Testimonies to Ministers, 112.

“kajadian-kajadian anu digambarkeun” sarta ogé “pangbagéa nubuat” dina tilu ayat kahiji Wahyu pasal hiji sacara husus ngagambarkeun prosés léngkah-demi-léngkah kumaha Allah nepikeun pangersa-Na ka manusa, sarta ogé netelakeun yén talatah anu ditepikeun éta disebut “Wahyu Yesus Kristus.”

Yesus Kristus tuluy ngalakukeun dua hal kana pesen anu Anjeunna tampi ti Allah. Anjeunna ngutus pesen éta ku malaikat-Na, sarta Anjeunna ogé nyatakeunana ku tanda-tanda ngaliwatan malaikat éta. Malaikat-Na tuluy mawa pesen éta ka nabi Yohanes, anu nuliskeunana, sarta ngirimkeunana ka jamaah-jamaah pikeun anjeun jeung kuring. Tilu ayat kahiji geus “diwangun” ku

“Roh Suci” ku cara kitu nepi ka nekenkeun boh “pesen”-na boh “prosés komunikasi” anu kalibet dina nepikeun pesen éta.

Tilu ayat anu keur urang pertimbangkeun ieu nembongkeun amanat panungtungan ka umat manusa, tapi lain saukur amanat panungtungan wungkul—anu leuwih penting, tilu ayat ieu ngagambarkeun amanat “panggeuing” panungtungan ka planét bumi. Sipat “panggeuing” tina amanat éta katémbong nalika aya golongan jalma anu diidentifikasi minangka “bagja” lantaran geus maca, ngadéngé, jeung ngajaga “sagala hal anu kaserat di jerona.” Aya hiji golongan jalma anu moal maca, moal ngadéngé hiji panggeuing anu dilambangkeun minangka “Wahyu Yesus Kristus”. Mustahil maranéhna bisa meunang berkah. Jelas pisan yén lamun aya hiji golongan anu meunang berkah ku sabab maca, ngadéngé, jeung ngajaga sagala hal anu kaserat, tangtu aya ogé hiji golongan anu henteu meunang berkah. Naha hiji jalma bakal maca, ngadéngé, jeung ngajaga amanat Wahyu Yesus Kristus? Lamun enya, manéhna bakal meunang berkah; lamun henteu, manéhna bakal katibanan kutuk.

“Saur nabi: ‘Bagja jalma anu maca’—aya jalma-jalma anu moal maca; berkah éta lain pikeun maranéhna. ‘Jeung jalma-jalma anu ngadéngé’—aya ogé sawatara anu nampik ngadéngé naon waé ngeunaan nubuat-nubuat; berkah éta lain pikeun golongan ieu. ‘Jeung nurut kana hal-hal anu ditulis di jerona’—loba anu nampik merhatikeun pangéling-ngéling jeung parentah-parentah anu aya dina Wahyu; taya saurang ogé ti antarana anu bisa ngakukeun berkah anu geus dijangjikeun. Sakur anu ngahinakeun jejer-jejer nubuat sarta ngahina lambang-lambang anu dipasrahkeun di dieu kalawan khidmat, sakur anu nampik ngabaruan hirupna sarta nyiapkeun diri pikeun kadatangan Putra manusa, moal meunang berkah.” *The Great Controversy*, 341.

Ungkapan “waktuna geus deukeut” dina ayat katilu nandakeun yén aya hiji waktu nu husus nalika pesen pangéling-ngéling panungtungan sumping dina sajarah. “Waktuna,”—(hiji waktu nu husus) “geus deukeut.” Hiji waktu nu husus rék sumping, sabab geus deukeut, jeung umat Allah (digambarkeun ku Yohanes) ngartos kana éta pesen saméméh éta “waktu” sumping. Yohanes nyerat kitab Wahyu kira-kira dina ahir abad kahiji, tapi ayat-ayat ieu nandakeun yén bakal aya hiji titik dina sajarah, lila sanggeus taun 100, nalika pesen pangéling-ngéling panungtungan bakal diproklamasikeun. Nalika éta “waktu” “geus” “deukeut,” pesen anu nuduhkeun “hal-hal anu kudu geura kajadian” bakal diwahyukeun ka para abdi Allah.

Dina ieu runtuyan artikel, Alkitab jeung tulisan-tulisan Ellen White bakal dipaké minangka otoritas pikeun ngadukung panjelasan ngeunaan petikan-petikan Alkitab anu ku kami dikutip.

Urang ogé baris ngarujuk kana aturan-aturan panapsiran nubuat anu dihimpun ku William Miller sarta kana aturan-aturan anu dicirian dina kompilasi nu judulna *Prophetic Keys*. Urang ogé baris ngagunakeun ulikan nubuat anu disebut *Habakkuk’s Tables*.

Urang teu boga maksud nangtukeun unggal aturan anu ku urang dipaké. Demi ringkesna, urang ngan saukur bakal ngarujuk kana kompilasi *Prophetic Keys* pikeun saha waé anu hayang maca buktina aturan éta kalayan leuwih jéntré. Ngaliwatan séri *Habakkuk’s Tables*, urang boga maksud nunjukkeun sawatara pedaran anu dina éta hiji jejer, anu bakal ku urang disinggung sakeudeung,

dibahas kalayan leuwih jero.

Nalika urang ngagarap hiji ulikan ngeunaan kitab Wahyu, kami ngadorong ayana tanggapan umum, nanging kami ngan bakal ngaréspon kana masukan anu nyumbang kana lumangsungna ieu ulikan. Wengkuan sawala kami baris ngawengku runtuyan presentasi anu ayeuna, aturan-aturan nuju anu ku kami dipaké, sarta katerangan anu kapanggih dina Tables Habakkuk.

Wahyu Isa Al Masih, anu dipaparinkeun ku Allah ka Anjeunna, sangkan nembongkeun ka para abdi-Na perkara-perkara anu moal lila deui bakal kajadian; sarta ku malaikat-Na, Anjeunna ngutus jeung nganyatakeunana ka abdi-Na, nyaéta Yohanes: anu geus mere kasaksian ngeunaan firman Allah, jeung ngeunaan kasaksian Isa Al Masih, jeung ngeunaan sagala perkara anu ku anjeunna katingali. Bagja jalma anu maca, jeung jalma-jalma anu ngadéngé kecap-kecap nuju ieu, sarta ngalaksanakeun perkara-perkara anu kaunggel di jerona; sabab waktuna geus deukeut. Wahyu 1:1–3.

Kecap Yunani anu ditarjamahkeun jadi “ditandakeun” hartina “ngébréhkeun”. Anjeunna ngirimkeun éta pesen ku malaikat-Na, sarta Anjeunna netelakeunana ku malaikat-Na. “Malaikat-Na” téh Jibril.

Kecap malaikat éta, “Kami Jibril, anu nangtung di payuneun Allah,” nembongkeun yén anjeunna nyangking kalungguhan anu kacida luhurna dina pangadilan-pangadilan sawarga. Nalika anjeunna sumping mawa hiji amanat ka Daniel, anjeunna ngandika, “Teu aya saurang ogé anu nangtung babarengan jeung kami dina ieu hal, iwal Mikael [Kristus], Pangeran hidep.” Daniel 10:21. Ngeunaan Jibril, Jurusalamet nyarios dina Wahyu, saurna yén “Mantenna ngutus jeung nganyatakeunana ku malaikat-Na ka hamba-Na, Yohanes.” Wahyu 1:1.” The Desire of Ages, 99.

Malaikat Jibril diutus mawa amanat, sareng malaikat Jibril ogé ngawakilan amanat éta. Nalika umat manusa nepi ka titik dina sajarah nalika “waktuna geus deukeut” pikeun amanat panggeuing panungtungan diproklamasikeun, amanat panungtungan éta diwakilan ku hiji malaikat. Dina kitab Wahyu, “amanat-amanat” mindeng diwakilan salaku malaikat, sareng tangtu kecap Yunani anu ditarjamahkeun jadi “malaikat” dina Wahyu hartina utusan.

Saban wahyu ngeunaan bebeneran Allah anu parantos sumping dina sajarah tangtu waé mangrupikeun wahyu ngeunaan Yesus Kristus, nanging Wahyu Yesus Kristus dina Wahyu pasal hiji téh mangrupikeun panggeuing panungtungan pikeun umat manusa, sarta éta kajadian dina hiji momen nu tangtu anu digambarkeun salaku hiji “waktu.” Aya petikan séjén dina kitab Wahyu anu di jerona Yohanes nyebutkeun yén “waktuna parantos caket”. Petikan séjén éta méré kasaksian anu kadua pikeun nguji panyangkaan awal anu ku sim kuring parantos ditepikeun ngeunaan ayat hiji nepi ka tilu.

Jeung anjeunna ngandika ka sim kuring, “Ieu pangandika téh satia tur leres; sarta PANGERAN Allah para nabi anu suci parantos ngutus malaikat-Na pikeun nembongkeun ka para abdi-Na perkara-perkara anu kudu enggal kajadian. Tingali, Kami datang gancang; bagja jalma anu ngestokeun pangandika nuju dina ieu kitab.”

Sareng sim kuring Yohanes ningali ieu sakabéh, sarta ngadanguana. Jeung sanggeus sim kuring ngadangu jeung ningali, sim kuring tuluy sujud rek nyembah di hareupeun suku malaikat anu nembongkeun ieu sakabéh ka sim kuring.

Tuluy saur manéhna ka kaula, “Ulah kitu: sabab kami téh sasama abdi jeung anjeun, jeung jeung dulur-dulur anjeun, nyaéta para nabi, jeung jalma-jalma anu ngajaga pangandika-pangandika dina kitab ieu: sembahlah Allah.”

Jeung anjeunna ngandika ka kuring, “Ulah diségel kecap-kecap nubuat tina ieu kitab, sabab waktuna geus deukeut. Sing saha anu teu adil, sina tetep teu adil kénéh; jeung sing saha anu najis, sina tetep najis kénéh; jeung sing saha anu bener, sina tetep bener kénéh; jeung sing saha anu suci, sina tetep suci kénéh.” Wahyu 22:6–11.

Dina ahir kitab Wahyu urang manggihan poko anu sarua saperti dina awal Wahyu. Prosés komunikasi jeung pesenna deuih dirujuk nalika “PANGERAN Allah” “ngutus malaikat-Na pikeun nembongkeun ka hamba-hamba-Na hal-hal anu kudu geura kajadian.” Jeung pas hamba-hamba éta dipintonkeun pesen anu ngaidéntifikasi “hal-hal anu kudu geura kajadian,” Kristus ngumumkeun yén Anjeunna datang kalawan gancang. Ieu téh pesen anu miheulaan datangna Kristus nu kadua kalina, ku kituna ieu téh pesen pangéling ahir—nya éta pisan pesen anu sarua anu digambarkeun minangka “Wahyu Yesus Kristus” dina ayat kahiji pasal kahiji. Pangberkahan anu dijangjikeun dina tilu ayat mimiti kitab Wahyu diulang deui ku pernyataan, “bagja jalma anu ngajaga kecap-kecap nubuat tina kitab ieu.”

Dina ieu ayat-ayat urang manggihan pamekaran tina prosés komunikasi anu geus ditepikeun dina bab hiji, sabab urang ningali yén sanggeus Jibril nepikeun pesen ka Yohanes, Yohanes jadi kacida kakeueumna ku éta pesen nepi ka manehna rék nyembah ka Jibril, tuluy Jibril ngagunakeun kasasarna pamahaman Yohanes éta pikeun nétélakeun yén malaikat-malaikat sawarga, nabi-nabi di bumi, jeung sakumna anu ngajaga pangandika-pangandika tina éta pesen, téh “sasama abdi” anu kudu nyembah ka Allah Sang Panyipta, lain ka ciptaan Allah.

Ayat-ayat ieu ngajéntrékeun kajadian-kajadian jeung amanat anu sarua jeung anu keur urang tinimbangan dina pasal kahiji. Ieu ngulang deui ucapan-ucapan anu satia jeung bener, anu nembongkeun ka abdi-abdi Allah naon anu kudu enggal kajadian. Amanat éta sakali deui ditempatkeun dina kontéks prosés komunikasi antara Allah jeung abdi-abdi-Na. Dina pasal dua puluh dua urang manggihan bukti deui yén amanat éta téh amanat pangéling panungtung, sabab “waktu” anu “geus deukeut” ditandaan lumangsung pas saméméh mangsa kasempetan manusa ditutup, lantaran pangucapan yén “anu lalim, sina tetep lalim kénéh: jeung anu najis, sina tetep najis kénéh: jeung anu bener, sina tetep bener kénéh: jeung anu suci, sina tetep suci kénéh,” nandaan panutupan mangsa kasempetan, bari nandaan mimiti tujuh balahi panungtung, anu saterusna ditutup ku Kadatangan Kristus anu Kadua.

“‘Dina waktu eta Mikail bakal nangtung, Pangéran agung anu nangtayungan anak-anak umat maneh; sarta bakal aya mangsa kasusah anu can kungsi aya ti saprak aya bangsa nepi ka waktu éta kénéh; jeung dina waktu éta umat maneh bakal disalametkeun, nya éta unggal jalma anu kapanggih kaserat dina kitab.’ Daniel 12:1.

“Waktu pekabaran malaikat katilu ditutup, rahmat geus henteu deui nyuhunkeun keur pangeusi bumi anu salah. Umat Allah geus ngarengsekeun padamelanana. Maranéhna geus narima ‘hujan pamungkas,’ ‘pangnyegerkeun ti payuneun Gusti,’ sarta maranéhna geus disiapkeun pikeun jam cobaan anu aya di hareupeunana. Para malaikat keur buru-buru ka ditu ka dieu di sawarga. Hiji malaikat anu mulang ti bumi ngumumkeun yén padamelanana geus rengse; ujian ahir geus ditangtungkeun ka dunya, sarta sakabéh anu geus ngabuktikeun dirina satia ka papakon ilahi geus narima ‘meterai Allah anu hirup.’ Tuluy Yesus ngeureunkeun pangantaraan-Na di tempat suci anu di luhur. Anjeunna ngangkat leungeun-Na sarta kalayan sora tarik ngandika, ‘Geus rengse,’ sarta sakumna bala malaikat ngeleupaskeun makuta maranéhna nalika Anjeunna nyatakeun pangumuman anu khidmat: ‘Anu teu adil, sina tetep teu adil kénéh: jeung anu najis, sina tetep najis kénéh: jeung anu bener, sina tetep bener kénéh: jeung anu suci, sina tetep suci kénéh.’ Wahyu 22:11. Unggal perkara geus diputuskeun pikeun hirup atawa maot.” The Great Controversy, 613.

Dina awal kitab Wahyu jeung dina ahir kitab Wahyu, carita anu sarua dipidangkeun. Ku ngahijikeun dua petikan éta, urang tiasa ngartos yén “Wahyu Yesus Kristus” téh mangrupikeun amanat panggeuing anu pamungkas ka umat manusa saméméh Kadatangan Kristus anu Kadua. Amanat éta sacara simbolis digambarkeun ku saurang malaikat anu sumping pas méméh panto rahmat ditutup. Amanat éta ngabagi umat manusa kana dua golongan dumasar kana naha maranéhna maca, ngadéngé, jeung ngajaga éta amanat anu dibuka segelna nalika “waktuna geus deukeut,”—nya éta pas méméh panto rahmat ditutup.

“Nalika urang beuki ngadeukeutan kana panutup sajarah dunya ieu, nubuat-nubuat anu patalina jeung poé-poé panungtungan hususna nuntut supaya urang nalungtik éta. Kitab panungtungan dina Perjangjian Anyar pinuh ku bebeneran anu urang perlu ngartos. Sétan geus ngabutakeun pikiran loba jalma, nepi ka maranéhna bungah ku rupa-rupa alesan pikeun henteu ngajadikeun kitab Wahyu bahan pangulikanna.

“Kitab Wahyu, dina patalina jeung kitab Daniel, nungtut pikeun ditalungtik kalawan taliti. Mugi unggal guru anu sieun ka Allah mertimbangkeun kumaha supaya bisa ngartos jeung ngedalkeun Injil kalawan pangjelasma, anu ku Jurusalamet urang parantos sumping sorangan pikeun ngawartakeun ka abdi-Na, Yohanes,—‘Wahyu Yesus Kristus, anu dipasihkeun ku Allah ka Anjeunna, pikeun némbongkeun ka abdi-abdi-Na perkara-perkara anu moal lila deui kajadian.’ Ulah aya saurang ogé nu jadi pundung dina nalungtik kitab Wahyu ku sabab lambang-lambangna katingalina mistis. ‘Lamun aya di antara maraneh anu kakurangan hikmat, pamenta ka Allah, anu maparin ka sakumna jalma kalawan loba-loba, sarta henteu nyawad.’ ‘Bagja jalma anu maca, jeung maranéhna anu ngadéngé kecap-kecap nubuat ieu, sarta ngajalankeun hal-hal anu katuliskeun di jerona; sabab waktuna geus deukeut.’ Urang kudu ngawawarkeun ka dunya bebeneran-bebeneran anu agung jeung khidmat anu kakandung dina kitab Wahyu. Kana rancangan jeung asas-asas garéja Allah anu pangjerona pisan, bebeneran-bebeneran ieu kudu ngasup. Kedah aya panalungtikan anu leuwih raket jeung leuwih taliti kana ieu kitab, sarta pangwedaran anu leuwih sumanget kana bebeneran-bebeneran anu dikandungna, bebeneran-bebeneran anu nyangkaruk ka sakumna jalma anu hirup dina poé-poé panungtungan ieu. Sakumna anu keur nyiapkeun diri pikeun papanggih jeung Gustina kudu ngajadikeun ieu kitab minangka poko panalungtikan jeung doa

anu temen. Ieu téh luyu pisan jeung harti ngaranna,—hiji wahyu ngeunaan kajadian-kajadian anu pangpentingna anu bakal lumangsung dina poé-poé panungtungan tina sajarah bumi ieu. Yohanes, ku sabab kapercayaanana anu satia kana firman Allah jeung kasaksian Kristus, diasirkeun ka Pulo Patmos. Tapi pangasinganana henteu misahkeun anjeunna ti Kristus. Gusti nganjang ka abdi-Na anu satia dina pangasinganana, sarta maparin pitunjuk ka anjeunna ngeunaan naon anu bakal tumiba ka dunya.”

“Pituduh ieu kacida pentingna pikeun urang; sabab urang hirup dina poé-poé panungtungan sajarah bumi ieu. Moal lila deui urang bakal asup kana kalaksananaan kajadian-kajadian anu ku Kristus dipintonkeun ka Yohanes baris lumangsung. Nalika para utusan Gusti ngedalkeun bebeneran-bebeneran anu suci tur khidmat ieu, maranéhna kudu nyadar yén maranéhna keur nanganan perkara-perkara anu dipikaresep ku kalanggengan, sarta maranéhna kudu neangan baptisan Roh Suci, supaya anu diucapkeun téh lain kecap-kecap sorangan, tapi kecap-kecap anu dipaparinkeun ka maranéhna ku Allah.”

“Kitab Wahyu kudu dibuka ka umat. Loba anu geus diajar yén éta téh kitab anu disegel, tapi éta disegel ngan pikeun jalma-jalma anu nampik bebeneran jeung cahaya. Kabeneran-kabeneran anu dikandungna kudu diproklamasikeun, sangkan jalma-jalma boga kasempetan pikeun nyiapkeun diri kana kajadian-kajadian anu kacida geura-girangna bakal lumangsung. Amanat Malaikat Katilu kudu ditepikeun minangka hiji-hijina pangharepan pikeun kasalametan dunya anu keur binasa.

“Bahaya-bahaya dina poé-poé panungtung geus nyorang ka urang, jeung dina pagawean urang, urang kudu ngingetkeun rahayat ngeunaan bahaya anu keur maranéhna aya. Ulah dugi ka adegan-adegan anu khidmat, anu geus diungkabkeun ku nubuat yén geura lumangsung, diantep teu kaurus. Urang téh utusan-utusan Allah, sarta urang teu boga waktu pikeun disia-siakeun. Maranéhna anu rék jadi batur sapagawean jeung Gusti urang Yesus Kristus bakal nembongkeun minat anu jero kana bebeneran-bebeneran anu kapanggih dina ieu buku. Ku kalam jeung ku sora maranéhna bakal narékahan ngajelaskeun hal-hal anu ajaib anu ku Kristus ditepikeun ti sawarga pikeun diungkabkeun.” Signs of the Times, 4 Juli 1906.

Leuwih ti saratus taun ka tukang, dina taun 1906, urang parantos dibéjaan yén enggal “urang bakal asup kana kacumponan kajadian-kajadian anu ku Kristus dipintonkeun ka Yohanes bakal lumangsung.” Pesen éta dina taun 1906 masih kénéh disegel. Penting pikeun ngartos yén pesen tina Wahyu Yesus Kristus dibuka ka umat Allah pas saméméh kajadian-kajadian éta lumangsung. Ka urang dibéjaan yén kitab Wahyu “nyaéta leres-leres saperti anu dituduhkeun ku ngaranna,—hiji wahyu ngeunaan kajadian-kajadian anu pangpentingna anu bakal lumangsung dina poé-poé panungtungan sajarah bumi ieu.”

Ieu dibuka supaya umat Allah bisa maparin pangwawadian, sangkan jalma-jalma anu ngadangu éta pangwawadian “miboga kasempetan pikeun nyiapkeun diri kana kajadian-kajadian anu moal lila deui bakal lumangsung.” Pantès diperhatikeun (sabab Yohanes ngawakilan umat Allah dina sajarah dina mangsa nalika eta amanat kudu diproklamasikeun), yén Yohanes nangtukeun dua perkara anu nyababkeun anjeunna dikaniaya. Ieu lantaran “kasatiaan kapercayaanana kana firman Allah, jeung kasaksian Kristus,” nepi ka anjeunna “diasingkeun ka Pulo Patmos.” Anjeunna dias

ingkeun lantaran narima boh Alkitab boh Roh Nubuat, anu mangrupa “kasaksian Yesus.”

Tuluy sim kuring sujud di suku-Na pikeun nyembah ka Anjeunna. Tapi saur-Na ka sim kuring, “Ulah kitu maneh! Kami mah sasama abdi maneh, jeung sasama dulur-dulur maneh anu nyekel kasaksian ngeunaan Yesus. Nyembah ka Allah! Sabab kasaksian ngeunaan Yesus teh roh nubuat.” Wahyu 19:10.

Yohanes ngawakilan hiji umat dina panungtungan dunya anu ngartos kana amanat Wahyu Yesus Kristus, sarta anu dikaniaya ku sabab ngajaga boh Kitab Suci boh Roh Nubuat.

Dina tilu ayat kahiji pasal hiji, prosés komunikasi antara Allah Rama jeung para abdi-Na ditekenkeun. Pasal dua puluh dua nambahan kana runtuyan carita ngeunaan prosés komunikasi éta. Dua petikan ieu ngawakilan awal jeung ahir tina Kitab Wahyu, sarta babarengan ngajentrekeun peran Yohanes dina gambaran nubuat. Anjeunna lain ngan saukur jalma anu nulis kecap-kecap Wahyu, tapi ogé ngawakilan jalma-jalma dina ahir dunya anu nepikeun amanat panggeuing panungtung.

PANGERAN maparin pangandika-Na; kacida lobana rombongan jalma anu nguarkeunana.  
Jabur 68:11

Yohanes “ningali” jeung “ngadangu” “hal-hal” anu nyusun pesen éta, sarta diparéntahkeun pikeun nulis jeung ngirimkeun éta pesen ka jamaah-jamaah.

Nyaur, Kami teh Alfa jeung Omega, nu pangheulana jeung nu pandeurina; sarta, Naon anu ku maneh ditingali, tuliskeun dina hiji kitab, tuluy kirimkeun ka tujuh jamaah anu aya di Asia; ka Epesus, ka Smirna, ka Pergamos, ka Tiatira, ka Sardis, ka Piladélpia, jeung ka Laodikia.  
Wahyu 1:19.

Naon anu “didangukeun” jeung “ditingalina” ku anjeunna diparéntahkeun supaya dituliskeun sarta dikirimkeun ka tujuh jamaah di Asia Kecil, tapi lamun geus nepi ka jamaah-jamaah masing-masing, Isa ngadiktekeun éta talatah-talatah sacara langsung ka Yahya, sabab unggal talatah ka unggal sahiji tina tujuh jamaah dimimitian ku ungkara, “Jeung ka malaikat jamaah di ... tuliskeun.” Isa ngadiktekeun talatah-talatah masing-masing ka jamaah-jamaah éta.

Yesus ngadiktekeun ka Yohanes, sarta Yesus ogé maréntahkeun ka Yohanes supaya nulis naon anu ku anjeunna ditempo jeung didéngé, jeung sakali mangsa Yesus ngadawuh ka Yohanes sangkan “ulah” nulis naon anu geus didéngéna.

Tuluy ngagero ku sora tarik, cara singa ngagaur; sarta sanggeus Anjeunna ngagero, tujuh guludug ngedalkeun sora-sorana. Jeung nalika tujuh guludug geus ngedalkeun sora-sorana, sim kuring rék nulis; tapi sim kuring ngadangu hiji sora ti sawarga, nyarios ka sim kuring, “Segelkeun eta hal-hal anu geus diucapkeun ku tujuh guludug, sarta ulah ditulis.” Wahyu 10:3, 4.

Yohanes dipiwarang pikeun nyégél naon anu diucapkeun ku tujuh guludug, jeung ku kituna anjeunna keur nyégél pesen tujuh guludug éta, sarua saperti Daniel diparéntahkeun pikeun nyégél bukuna nepi ka mangsa ahir.

Tapi maneh, eh Daniel, cing tutup éta kecap-kecap, sarta segelkeun éta kitab, nepi ka mangsa ahir: loba anu baris bulak-balik, sarta pangaweruh bakal nambahan.... Jeung manéhna ngadawuh, “Geura indit, Daniel: sabab éta kecap-kecap geus ditutup jeung disegel nepi ka mangsa ahir.” Daniel 12:4, 9.

“Sabada eta tujuh guludug ieu ngucapkeun sora-sorana, parentah téh sumping ka Yohanes sakumaha ka Daniel ngeunaan kitab leutik éta: ‘Segelkeun hal-hal anu geus diucapkeun ku tujuh guludug éta.’” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

Anu keur ku urang diidentifikasi téh nya éta yén boh dina ahir boh dina awal kitab Wahyu aya hiji pesen anu diidentifikasi. Prosés pikeun nepikeun éta pesen ogé diidentifikasi. Bagian anu dilakukeun ku Yohanes dina nepikeun éta pesen sacara husus dibahas. Sakapeung anjeunna ngan saukur nyerat naon anu anjeunna tingali jeung kadéngé. Dina waktu séjén anjeunna didikte, sarta sakali anjeunna diparéntah supaya henteu nyerat naon anu geus anjeunna kadéngé. Pesen tina Wahyu Yesus Kristus dipasihkeun ku Rama, ka Yesus, ka Jibril, tuluy ka nabi Yohanes anu dipaparin tanggung jawab pikeun nyerat éta pesen jeung ngirimkeunana ka jamaah-jamaah.

Tuliskeun hal-hal anu geus ku maneh ditempo, jeung hal-hal anu ayeuna aya, jeung hal-hal anu baris aya engké. Wahyu 1:19.

Bisa waé hiji jalma maca éta ayat tapi henteu nyarah kana prinsip nubuat anu kaidéntifikasi dina parentah ka Yohanes pikeun nulis. Nulis handap “hal-hal” anu katingali jeung kadéngé téh nyaéta ngarekam sajarah kiwari, sabab dina mangsa Yohanes éta “hal-hal” téh aya. Ngarekam sajarah kiwari, sarta ku kituna dina waktos anu sarua nulis handap hal-hal anu bakal aya dina mangsa nu bakal datang, nyaéta aturan utama nubuat dina kitab Wahyu. Yohanes dipaké pikeun nekenkeun jeung ngajentrekeun éta pisan prinsip katut pentingna, sabab dina hakekatna manéhna diparéntahkeun pikeun nulis “hal-hal anu aya, jeung” ku ngalakukeun kitu maneh bakal keur nulis “hal-hal anu bakal aya engké,” sabab sajarah ngulang deui. Téhnik nubuat ieu nyaéta tandatangan Yesus, sabab tandatangan téh ngaran, sarta ngaran-Na dina pasal kahiji kitab Wahyu nyaéta Alfa jeung Omega. Anjeunna ngaidéntifikasi tungtung ku awal.

Urang kakara ngamimitian diajar “Wahyu Yesus Kristus” sarta ayeuna keur nalungtik tilu ayat kahiji tina pasal kahiji. Pesen panggeuing panungtungan anu dijudulan “Wahyu Yesus Kristus” ditepikeun ti Rama sawarga ka Yesus, ka Jibril, ka Yohanes, anu nyatet éta dina hiji kitab pikeun dikirimkeun ka jamaah-jamaah. Ku sabab pesen éta sacara langsung dingaranan “Wahyu Yesus Kristus,” penting pikeun dicatet yén tina sakabéh unsur anu geus ditulis ka manusa ngaliwatan Firman anu diilhamkeun anu nembongkeun Kristus, hiji ciri ngeunaan saha jeung naon ari Yesus téh, digambarkeun dina kagiatan Yohanes dina nyatet éta pesen. Nalika anjeunna nyerat hal-hal anu harita geus aya, anjeunna ogé keur nyerat hal-hal anu can datang.

Kabeneran ngeunaan sajarah anu malikan deui digambarkeun nalika Yohanes nyerat hiji panggeuing pikeun jaman jeung mangsana sorangan, anu sakaligus ogé mangrupa panggeuing pikeun hiji mangsa nu bakal datang. Nalika Yohanes nyerat ka tujuh garéja dina awal garéja Kristen, anjeunna ogé keur nulis panggeuing pikeun garéja Kristen dina ahir dunya. Sipat tina karakter Kristus ieu digambarkeun nalika Kristus disebut Alfa jeung Omega, atawa nu awal jeung

nu ahir, atawa nu kahiji jeung nu panungtung. Saéstuna, Alkitab nétélakeun yén sipat tina karakter Kristus ieu mangrupikeun hal anu ngabuktikeun yén Anjeunna teh hiji-hijina Allah.

Dina pasal kahiji Kitab Wahyu urang manggihan yén Yesus ngaidentifikasikeun diri-Na sorangan minangka Alfa jeung Omega.

Kami aya dina Roh dina poe PANGERAN, sarta ngadéngé di tukangeun kuring hiji sora anu tarik, kawas sora tarompet, pokna, “Kami teh Alfa jeung Omega, anu kahiji jeung anu panungtung”; sarta, “Anu ku maneh ditingali, tuliskeun dina hiji kitab, tuluy kirimkeun ka tujuh jamaah anu aya di Asia: ka Epesus, ka Smirna, ka Pergamus, ka Tiatira, ka Sardis, ka Filadelfia, jeung ka Laodikea.”

Tuluy kuring malik pikeun ningali sora anu nyarita ka kuring. Sanggeus malik, kuring ningali tujuh wadah lampu emas; jeung di tengah-tengah tujuh wadah lampu éta aya hiji anu sarupa jeung Putra Manusa, ngagem jubah nepi ka suku, sarta dina dadana dipangkéng ku sabuk emas. Sirah-Na jeung buuk-Na bodas kawas bulu domba, bodas kawas salju; panon-Na kawas seuneu anu hurung ngabebela; jeung suku-Na kawas tambaga murni, saolah-olah dipanaskeun dina tungku; jeung sora-Na kawas sora cai anu lobana. Dina panangan katuhu-Na aya tujuh béntang; jeung tina sungut-Na kaluar pedang seukeut dua mata; jeung rupina kawas panonpoé anu caang dina kakuatanana.

Jeung nalika sim kuring ningali Anjeunna, sim kuring murag di suku-Na kawas nu paéh. Jeung Anjeunna netepkeun panangan katuhu-Na ka sim kuring, sarta ngandika ka sim kuring, “Ulah sieun; Kami teh Nu Pangheulana jeung Nu Pangpandeurina.” Wahyu 1:10–17.

Loba pisan bebeneran anu aya dina ayat-ayat ieu, nanging di dieu kuring ngan saukur rek nunjukkeun yén nalika Yohanes ngadangu sora Kristus anu kawas tarompet sarta malik pikeun ningali Saha anu nyarios ka anjeunna, anjeunna ningali Yesus Kristus salaku Imam Agung sawarga di jero tempat suci tina Bait Suci sawarga. Satuluyna Yesus ngaidentifikasi Diri-Na minangka Alfa jeung Omega, sarta minangka nu pangheulana jeung nu panungtung. Dina amanat éta jeung panyampaianana dina tilu ayat kahiji urang mendakan hiji garis bebeneran anu saajar jeung garis bebeneran dina tungtung Wahyu. Salaku Alfa jeung Omega, Yesus ngagambarkeun tungtung ku awal, nu panungtung ku nu pangheulana. Dina tungtung kitab Wahyu, sakumaha dina awalna, Anjeunna sakali deui ngaidentifikasi Diri-Na minangka Alfa jeung Omega.

Sarta anjeunna ngandika ka abdi, “Ieu pangandika téh satia jeung sajati; sarta PANGERAN Allah para nabi anu suci parantos ngutus malaikat-Na pikeun nembongkeun ka para abdi-Na hal-hal anu kudu enggal kajadian. Lah, Kami sumping kalayan gancang; bagja jalma anu nyekel pangandika nu buat tina ieu kitab.”

Sarta sim kuring, Yohanes, parantos ningali eta sagala hal jeung ngadangu eta. Jeung sanggeus sim kuring ngadangu jeung ningali, sim kuring tuluy sujud rek nyembah di hareupeun suku malaikat anu parantos nembongkeun eta sagala hal ka sim kuring. Tuluy pok anjeunna ka sim kuring, “Ulah kitu; sabab sim kuring teh sasama abdi jeung maneh, jeung jeung dulur-dulur maneh para nabi, sarta jeung jalma-jalma anu ngaraksa kana pangandika anu aya dina kitab ieu: nyembah ka Allah.”

Jeung anjeunna ngandika ka sim kuring, “Ulah diségél pangandika-pangandika nubuat tina ieu kitab, sabab waktuna geus caket.”

Sing saha teu adil, angger baé migawe kateuadilan; jeung sing saha najis, angger baé najis; jeung sing saha bener, angger baé migawe kabeneran; jeung sing saha suci, angger baé jadi suci.

Jeung, lah, Kami sumping enggal; sarta ganjaran Kami aya sareng Kami, pikeun maparin ka unggal jalma nurutkeun kana padamelanana. Kami teh Alfa jeung Omega, nu awal jeung nu ahir, nu kahiji jeung nu panungtung. Wahyu 22:7–13.

Kitab Wahyu ngajéntrékeun kalayan taliti yén nalika Yohanes nyatet éta amanat, éta amanat bakal didadaskan kana prinsip yén awal ngagambarkeun tungtung. Eta amanat téh mangrupa bebeneran anu kahiji dibuka dina kitab Wahyu, jeung bebeneran anu sarua pisan nyaéta anu panungtungan diucapkeun dina éta kitab. Jeung dina kasaksian dina awal jeung dina tungtung kitab Wahyu, Isa ngaidéntifikasi Diri-Na salaku Alfa jeung Omega, anu awal jeung anu tungtung, sarta salaku anu kahiji jeung anu panungtungan.

Tilu ayat anu mimiti dina kitab Wahyu nangtukeun amanat pangéling panungtungan pikeun umat manusa. Ieu téh pangéling anu miheulaan tujuh bala panungtungan jeung Kadatangan Kristus anu Kadua. Amanat tina Wahyu Isa Al Masih “dikirimkeun jeung ditepikeun ku tanda-tanda” “ku malaikat-Na.”

Pesen panggeuing anu sarua éta tuluy diidéntifikasi dina petikan panungtung Kitab Wahyu, sarta éta ogé digambarkeun minangka malaikat katilu dina Wahyu opat welas.

Malaikat anu katilu milu nuturkeun maranéhna, bari nyarios ku sora tarik, Lamun aya jalma nyembah ka sato galak éta jeung ka gambarna, sarta narima tandana dina tarangna atawa dina leungeunna, jalma éta bakal nginum anggur murka Allah, anu dicurikeun tanpa campuran kana cangkir amarah-Na; sarta anjeunna bakal disiksa ku seuneu jeung walirang di payuneun para malaikat suci, jeung di payuneun Anak Domba. Jeung haseup tina siksaan maranéhna naék salalanggengna, salawas-lawasna; jeung maranéhna teu boga reureuh beurang atawa peuting, nya éta jalma-jalma anu nyembah ka sato galak éta jeung ka gambarna, jeung saha waé anu narima tanda tina ngaranna. Wahyu 14:9–11.

Pesen panggeuing panungtungan nyaéta pesen anu dilambangkeun ku malaikat katilu. Ieu téh panggeuing panungtungan sabab sacara langsung nangtukeun ujian panungtungan pikeun umat manusa. Aya deui malaikat séjén anu nuturkeun sarta ngahiji jeung malaikat katilu, sarta malaikat éta ogé mangrupikeun pesen panggeuing panungtungan.

Sanggeus hal-hal ieu, kuring ningali malaikat séjén turun ti sawarga, ngabogaan kawasa anu gedé; sarta bumi jadi caang ku kamulyaan-Na. Jeung anjeunna ngagero kalayan tarik ku sora anu kuat, pokna: “Babul anu agung geus rubuh, geus rubuh, sarta geus jadi tempat cicing sétan-sétan, jeung pangkengna unggal roh najis, jeung kurungan unggal manuk anu najis jeung matak geuleuh. Sabab sakumna bangsa geus nginum tina anggur amarah tina palacuranana, jeung raja-raja di bumi geus ngalakukeun palacuran jeung manehna, jeung padagang-padagang di bumi geus jadi beunghar ku lobana kamewahanana.”

Sarta kuring ngadangu sora anu séjén ti sawarga, saurna, Kaluarlah ti dirina, eh umat-Ku, sangkan maranéh ulah milu kana dosa-dosana, jeung sangkan maranéh ulah narima bagian tina balahi-balahi na. Sabab dosa-dosana geus nepi ka langit, jeung Allah geus nginget kajahatan-kajahatanana. Wahyu 18:1–5.

Pesen anu mangrupa Wahyu Yesus Kristus digambarkeun dina pasal hiji, pasal opat welas, pasal dalapan welas, jeung pasal dua puluh dua. Eta pesen ditandaan ku hiji malaikat anu dina rujukan kahiji jeung panungtungan dina Wahyu diidentifikasi minangka malaikat Jibril, tuluy dina pasal opat welas jeung dalapan welas eta pesen sacara simbolis digambarkeun ku hiji malaikat anu ngapung di langit atawa turun ti sawarga.

Malaikat anu turun ti sawarga dina pasal dalapan welas geus dilambangkeun saméméhna dina pasal sapuluh, nalika hiji malaikat turun sarta nempatkeun hiji sukuna dina darat jeung suku séjénna dina laut. Malaikat éta nyekel hiji kitab anu diparéntahkeun ka Yohanes sangkan didahar, anu ngajadikeun sungutna amis, tapi beuteungna pait. Kitab anu didahar ku Yohanes téh hiji amanat, sarta amanat anu dilambangkeun ku kitab leutik éta ngalambangkeun amanat malaikat dina Wahyu dalapan welas; ku kituna, éta ogé mangrupa gambaran ngeunaan amanat panggeuing panungtungan.

Urang dipapatahan yén warta Allah téh dikirimkeun sarta ditandeskeun ku hiji malaikat, sarta nalika urang taliti neangan sangkan pesen panggeuing panungtungan digambarkeun dina kitab Wahyu, urang manggihan yén tujuh kali aya malaikat nu nandakeun pesen panggeuing panungtungan éta. Dina kajadian nu kahiji jeung nu panungtung, éta téh malaikat Jibril. Tuluy dina Wahyu sapuluh urang ningali aya hiji malaikat turun bari nyekel hiji kitab leutik dina leungeunna. Dina Wahyu opat welas aya deui tilu malaikat, sakabéhna ngalambangkeun pesen panggeuing panungtungan. Saterusna dina Wahyu dalapan welas aya deui hiji malaikat nu ngalambangkeun pesen panggeuing panungtungan anu sarua pisan. Tujuh pesen panggeuing panungtungan dilambangkeun ku malaikat-malaikat. Nu kahiji jeung nu panungtung nyaéta malaikat Jibril, sarta lima malaikat anu aya di antara nu kahiji jeung nu panungtung téh malaikat simbolis.

Tangtu, unggal tina tujuh garéja ogé miboga malaikat, tapi maranéhna mawa hiji talatah ka garéja-garéja, ari talatah pangwawadian panungtung anu geus urang bahas téh mangrupa talatah anu ngawengku sakuliah dunya minangka pamiarsana.

Masing-masing tina tujuh galur nubuat anu ngawakilan amanat pangéling panungtungan kudu ditilik kalawan taliti sarta disaluyukeun hiji jeung nu séjénna, nanging dina ieu tahapan kuring ngan ukur hoyong netepkeun hiji prinsip dasar ngeunaan Alfa jeung Omega. Dina kahiji kalina hiji jejer disebatkeun dina Firman Allah, éta téh mangrupa rujukan anu pangpentingna. Kahiji kalina kecap “siki” disebatkeun dina Kitab Suci aya dina Kajadian 1:11, tempat urang dibéjaan yén siki bakal ngahasilkeun “nurutkeun golonganana.” Sebutan anu kahiji ngeunaan siki nandeskeun yén éta miboga DNA anu diperlukeun pikeun ngabaranahan dirina sorangan. Isa ngaidéntifikasi Firman Allah minangka hiji siki.

Dina poe éta kénéh Yesus kaluar ti imah, tuluy calik di sisi laut. Jeung jalma rea kacida lobana karumpul ka Anjeunna, nepi ka Anjeunna naék kana parahu tuluy calik; ari sakabéh jalma rea

téh nangtung di basisir. Jeung Anjeunna nyarioskeun loba hal ka maranéhna ku misil, saur-Na, Tingal, aya saurang nu melak indit pikeun melak; sarta waktu anjeunna melak, sawatara binih murag di sisi jalan, tuluy manuk-manuk daratang sarta ngahakanana nepi ka béak. Sawatara murag kana tempat-tempat nu batuan, tempat taneuhna henteu loba; sarta geuwat maranéhna tumuwuh, sabab taneuhna henteu jero. Tapi waktu panonpoé geus naék, éta tatangkalan karuruban ku panas; sarta ku sabab teu boga akar, maranéhna layu. Jeung sawatara murag di antara cucuk; tuluy cucuk-cucuk éta tumuwuh sarta ngarempug maranéhna. Tapi nu séjén murag kana taneuh anu hade, tuluy ngahasilkeun buah, aya nu saratus kali lipet, aya nu genep puluh kali lipet, aya nu tilu puluh kali lipet. Saha nu boga ceuli pikeun ngadéngé, mugi ngadéngé.

Tuluy para murid téh sumping ka Anjeunna, sarta nyarios ka Anjeunna, “Naha Anjeun nyarios ka maranéhna ku misil?”

Anjeunna ngawaler sarta ngandika ka maranéhna, “Sabab ka maranéh geus dipaparinkeun pikeun nyaho rahasia-rahasia Karajaan Sawarga, ari ka maranéhna mah henteu dipaparinkeun. Sabab sing saha anu miboga, ka anjeunna bakal dipaparinkeun deui, nepi ka anjeunna ngabogaan kalimpahan; tapi sing saha anu henteu miboga, sanajan anu dipibogana ogé bakal dicabut ti anjeunna. Ku sabab eta Kami nyarita ka maranéhna ku misil-misil, lantaran maranéhna sanajan ningali, teu ningali; jeung sanajan ngadéngé, teu ngadéngé, sarta teu ngarti. Jeung dina diri maranéhna kacumponan nubuat Yesaya, anu ngandika, ‘Ku ngadéngé maranéh bakal ngadéngé, tapi moal ngarti; jeung ku ningali maranéh bakal ningali, tapi moal nyangkem. Sabab hate bangsa ieu geus jadi kandel, ceulina geus taruli ku ngadéngé, jeung panonna ku maranéhna sorangan geus dipicingan; supaya ulah iraha-iraha maranéhna ningali ku panonna, ngadéngé ku ceulina, ngarti ku haténa, tuluy tobat, sarta ku Kami diubaran.’”

Tapi bagja panon maraneh, sabab maranéhna ningali; jeung ceuli maraneh, sabab maranéhna ngadéngé. Sabab sajatina Kami nyebut ka maraneh, yén loba nabi jeung jalma-jalma bener geus mikahayang ningali hal-hal anu ku maraneh katénjo, tapi henteu ningalina; jeung ngadéngé hal-hal anu ku maraneh kadéngé, tapi henteu ngadéngéna.

Ku sabab kitu, dengekeun ku maraneh ieu misil ngeunaan nu nyebarkeun siki.

Lamun aya hiji jalma ngadéngé firman Karajaan, tapi henteu ngartos kana éta, mangka datanglah si jahat, tuluy ngarampas anu geus dipelak dina haténa. Ieu téh jalma anu narima binih di sisi jalan.

Ari anu narima binih anu ragrag kana tempat nu cadas, nya éta jalma anu ngadangu pangandika, tuluy harita kénéh kalayan kabungahan narimana; tapi dina dirina teu boga akar, ku sabab kitu ngan tahan sakeudeung wungkul; sabab lamun timbul kasangsaraan atawa panganiayaan ku lantaran pangandika, harita kénéh manehna jadi titajong.

Anu narima siki anu tumiba kana cucuk, nya eta jelema anu ngadéngé pangandika; tapi kaparihatinan kana ieu dunya jeung kalicikan kabeungharan nyekek pangandika, nepi ka manehna jadi teu buahan.

Ari anu narima binih kana taneuh anu hade, nyaéta manéhna anu ngadangu pangandika, sarta ngartos kana éta; anu ogé ngahasilkeun buah, jeung ngabuahan, aya anu saratus kali lipet, aya anu genep puluh, aya anu tilu puluh. Mateus 13:1–23.

Siki, anu mangrupa Firman Allah, miboga sakabéh DNA anu diperlukeun pikeun ngahasilkeun hiji tutuwuhan anu sampurna. Disebutna hiji perkara pikeun kahiji kalina dina Firman Allah ngamuat sakabéh unsur tina éta perkara anu aya. Kanyataan ieu dipikawanoh minangka “aturan ngeunaan sebutan kahiji.” Beuki taliti aturan ieu dipariksa, beuki pasti éta katembong.

Saacan urang neruskeun penjelasan ngeunaan Alfa jeung Omega sarta harti Firman Allah minangka hiji siki, pantes urang nimbang tina petikan anu kakara urang cutat dina Mateus sawatara hal anu patali jeung pertimbangan urang ngeunaan kitab Wahyu. Sakabéh nabi keur nyarita ngeunaan ahir dunya.

“Masing-masing nabi baheula nyarios henteu pati pikeun jamanna sorangan, batan pikeun jaman urang, ku kituna pangnubuatanna téh tetep berlaku pikeun urang. ‘Ayeuna sakabéh ieu hal kajadian ka maranéhna pikeun jadi conto: jeung éta geus dituliskeun pikeun panggeuing urang, anu ka maranéhna geus datang tungtung-tungtung dunya.’ 1 Korinta 10:11. ‘Henteu pikeun dirina sorangan, tapi pikeun urang maranéhna ngalayanan perkara-perkara éta, anu ayeuna geus diwawarkeun ka aranjeun ku maranéhna anu ngahutbahkeun Injil ka aranjeun ku Roh Suci anu diturunkeun ti sawarga; perkara-perkara anu ku malaikat ogé dipikahayang pikeun disawang.’ 1 Petrus 1:12....”

“Alkitab geus ngumpulkeun sarta ngahijikeun harta-hartana pikeun ieu generasi panungtungan. Sakabéh kajadian-kajadian agung jeung urusan-urusan sajarah Perjanjian Heubeul anu pinuh ku kasakralan, geus, jeung keur, ngulang deui dirina sorangan di jero gereja dina ieu poé-poé panungtungan.” Selected Messages, buku 3, 338, 339.

Petikan ieu maparin tilu saksi, (Paulus, Petrus, jeung Ellen White) anu mere kasaksian kana kanyataan yén sakabéh nabi keur nyarita ngeunaan ahir dunya, nya éta pisan mangsa nalika rusiah dina kitab Wahyu dibuka segelna. Ku sabab kitu, dina Mateus tilu welas nalika Yesus ngadawuh, “bagja panon aranjeun, sabab maranéhnanana ningali; jeung ceuli aranjeun, sabab maranéhnanana ngadéngé. Sabab saéstuna Kami nyebutkeun ka aranjeun, yén loba nabi jeung jalma-jalma bener geus miharep ningali hal-hal anu ku aranjeun katenjo, tapi maranéhna henteu ningalina; jeung ngadéngé hal-hal anu ku aranjeun kadéngé, tapi maranéhna henteu ngadéngéna,” Anjeunna keur nganyatakeun berkah anu sarua sakumaha anu kacatet dina tilu ayat kahiji tina Wahyu pasal hiji.

Bagja jalma anu maca, jeung jalma-jalma anu ngadéngé kecap-kecap ieu nubuat, sarta ngajaga hal-hal anu ditulis di jerona, sabab waktuna geus deukeut. Wahyu 1:3.

Isa nampilkeun misil Jalma Nu Mibanda Binih, tuluy murid-murid dipingpin pikeun nyarita ka Anjeunna ngeunaan misil éta. Tapi saméméh maranéhna dibawa kana paguneman jeung Isa, Anjeunna ngandika ka maranéhna, sarta nu leuwih penting ka urang, “Saha nu boga ceuli pikeun ngadéngé, muga manéhna ngadéngé.”

Isa masihan ieu misil, tuluy nutupna ku panginget ka jalma-jalma anu rék—ngadangu. Saterusna murid-murid dibawa kana éta sawala, di mana Isa nyanghareupan sahenteuna tilu pamikiran anu penting. Anjeunna netelakeun aya bédana antara dua golongan nu ngadangu, sarta dina ngalakukeun kitu Anjeunna nyebut hiji petikan tina kitab Yesaya pikeun méré kasaksian kadua ngeunaan dua golongan nu ngadangu éta (sabab inget, sakabéh ieu disusun dina kontéks jalma-jalma anu rék ngadangu). Gagasan katilu anu Anjeunna témbongkeun, salian ti dua golongan nu ngadangu jeung kitab Yesaya minangka kasaksian kadua, nyaéta kanyataan yén Firman Allah téh siki. Kanyataan yén Firman Allah téh siki ku sabab éta mangrupa bagian tina naon anu kudu didangu ku jalma-jalma anu ngadangu Wahyu Isa Al Masih dina Wahyu pasal hiji. Aya dua nu ngadangu dina tilu ayat kahiji, sakumaha aya ogé dua golongan nu ngadangu dina Mateus tilu welas. Mateus tilu welas ngan saukur nambahan sawangan ngeunaan rupa-rupa cara jalma-jalma anu nampik ngadangu milih pikeun henteu ngadangu. Jeung kasaksian Yesaya nambahan leuwih loba deui kana amanat anu kudu urang dangukeun.

Dina taun Raja Usia pupus, kuring ogé ningali Gusti linggih dina tahta, luhur tur dijungjung, sarta jubah-Na ngeusian Bait Allah. Di luhur-Na ngadeg para serafim; masing-masing boga genep jangjang; ku dua jangjang manéhna nutupan beungeutna, ku dua jangjang manéhna nutupan sukuna, sarta ku dua jangjang manéhna ngapung. Jeung nu saurang sasauran ka nu séjén, pokna, Suci, suci, suci, nyaéta PANGERAN semesta alam; sakuliah bumi pinuh ku kamulyaan-Na. Jeung tihang-tihang panto ngoyag ku sora anu sasauran téa, sarta Bait Allah pinuh ku haseup.

Tuluy saur kuring, “Cilaka abdi! margi abdi parantos binasa; margi abdi téh jalma nu biwirna najis, sareng abdi cicing di tengah-tengah hiji bangsa nu biwirna najis; margi panon abdi parantos ningali ka Raja, PANGERAN semesta alam.”

Tuluy salah sahiji serafim ngapung ka kuring bari mawa bara hirup dina leungeunna, anu dicokotna ku capit tina altar. Tuluy eta diteundeun kana sungut kuring, sarta pokna, “Tingali, ieu geus noel biwir maneh; kajahatan maneh geus dipiceun, sarta dosa maneh geus disucikeun.”

Kuring deui ngadangu sora Gusti, saur-Na, “Saha anu ku Kami baris diutus, jeung saha anu baris indit pikeun Kami?” Tuluy sim kuring ngawalon, “Abdi ieu, utus abdi.”

Tuluy anjeunna ngandika, “Geura indit, sarta bejakeun ka ieu bangsa: Maranéh enya-nya ngadéngé, tapi ulah ngartos; sarta enya-nya ningali, tapi ulah ngélingan. Jieun hate ieu bangsa jadi kandel, jieun ceulina jadi beurat, sarta peureumkeun panonna; supaya maranéhna ulah ningali ku panonna, ulah ngadéngé ku ceulina, ulah ngartos ku haténa, tuluy mulang, sarta cageur.”

Tuluy saur Sim kuring, “Gusti, nepi ka iraha?” Sarta Mantenna ngawaler, “Nepi ka kota-kota jadi ruruntuhan, henteu aya nu nyicingan; jeung imah-imah henteu aya jelema; sarta tanah jadi tumpur pisan, Jeung PANGERAN geus ngasingkeun manusa ka tempat anu jauh, sarta aya kalalaworakeun anu gedé di tengah-tengah nagri. Tapi sanajan kitu, di jerona masih bakal aya sapersapuluh, sarta éta bakal mulih deui, tuluy bakal dihakan: kawas tangkal teil, jeung kawas tangkal ek, anu zatna tetep aya di jerona, waktu maranéhna ngaruntagkeun daun-daunna: kitu

ogé turunan anu suci bakal jadi zatna.” Yesaya 6:1–13.

Tangtu, ieu petikan tina Yesaya kacida matak ngageunjeungna dina jero jejer-jejer nubuat anu dipedar ku éta petikan. Loba tina jejer-jejer ieu geus sababaraha kali dibahas dina Tables Habakuk, ku sabab éta urang ngan saukur baris nyindekkeun pokok-pokok tina petikan éta anu ngadukung pertimbangan urang ngeunaan rujukan Yesus yén pangandika-Na téh mangrupa siki.

Geus ditetepkeun yén Yesaya dina petikan éta ngawakilan saurang nabi, ku kituna ogé umat Allah dina ahir jaman. Nu leuwih penting pikeun maksud urang, Yesaya ngawakilan hiji umat anu keur hirup dina dosa, bari tetep ngajalankeun fungsina di jero garéja Allah. Nepi ka Yesaya nampi panyingkepan ngeunaan kamulyaan Allah, manéhna teu ngakuan kaayaan dosana sorangan. Manéhna téh Laodikea, manéhna buta.

“Yesaya geus ngécé kana dosa batur; tapi ayeuna manéhna ningali dirina sorangan kabuka kana panghukuman anu sarua jeung anu kungsi diucapkeunana ka maranéhna. Dina ibadahna ka Allah, manéhna geus ngarasa cukup ku upacara anu tiis tur taya hirupna. Manéhna can nyaho ieu nepi ka dibéré titingalian ngeunaan Gusti. Bet sabaraha leutikna ayeuna katingal hikmah jeung bakatna waktu manéhna neuteup kasucian jeung kaagungan tempat suci. Teu pantes pisan manéhna! Teu merenah pikeun palayanan anu suci! Paningalna kana dirina sorangan bisa diungkabkeun ku basa rasul Paulus, ‘Aduh cilakana aing ieu! Saha anu bakal nyalametkeun aing tina awak maot ieu?’”

“Tapi karingan dipasihkeun ka Yesaya dina kasusahna. ‘Tuluy hiji serafim ngapung ka kuring, nyekel batu bara hurung dina leungeunna, anu dicokotna ku capit tina altar: Tuluy diteundeunana kana sungut kuring, sarta pok, ieu geus noél biwir maneh; sarta kajahatan maneh geus dileungitkeun, jeung dosa maneh geus disucikeun.’ Yesaya 6:6, 7.

Teténjo anu dipaparinkeun ka Yesaya ngawakilan kaayaan umat Allah dina poé-poé panungtung. Maranéhna meunang hak istimewa pikeun ningali ku iman kana pagawean anu keur lumangsung di tempat suci sawarga. “Jeung bait Allah kabuka di sawarga, sarta katingali dina bait-Na peti surat jangji-Na.” Nalika maranéhna nenjo ku iman ka rohangan anu pangsucina, sarta ningali pagawean Kristus di tempat suci sawarga, maranéhna ngarasakeun yén dirina téh hiji umat nu biwirna najis,—umat nu biwirna mindeng ngucapkeun kasia-siaan, jeung taléntana can disucikeun sarta can dipaké pikeun kamulyaan Allah. Pantes pisan lamun maranéhna nepi ka putus harepan waktu ngabandingkeun kalemahan jeung kateu-pantesan dirina sorangan jeung kasucian sarta kahadéan anu matak nyaah tina tabiat Kristus anu mulya. Tapi lamun maranéhna, saperti Yesaya, narima pangaruh anu ku Gusti dipikahayang supaya ditetepkeun kana haté, lamun maranéhna ngahinakeun jiwana di payuneun Allah, aya pangharepan pikeun maranéhna. Katumbiri jangji aya di luhur tahta, sarta pagawean anu dipigawé pikeun Yesaya bakal dipigawé dina diri maranéhna. Allah bakal ngawalon kana paneda-paneda anu medal tina haté anu remuk handap asor.

“Tujuan tina padamelan Gusti anu agung tur khidmat ieu nya éta pikeun ngumpulkeun berkas-berkas gandum kana lumbung sawarga; sabab bumi bakal pinuh ku kamulyaan Gusti. Ku sabab kitu, ulah aya saurang ogé anu jadi kaget atawa susah hate nalika maranéhna ningali kajahatan anu sumebar jeung ngadangu basa anu kaluar tina biwir anu najis. Nalika

kakawasaan-kakawasaan poék ngatur dirina pikeun ngalawan umat Allah; nalika Sétan ngahimpun pasukan-pasukanana pikeun pasalia gedé anu pamungkas, sarta kakawasaanana katingalina gedé jeung ampir teu kabendung, [mangka] panempoan anu écés kana kamulyaan ilahi, tahta anu luhur tur dijungjung, anu dikungkung ku busur jangji, bakal maparin panglipur, kayakinan, jeung katengtreman.” Review and Herald, 22 Désémber 1896.

Paningal éta “ngagambarkeun kaayaan umat Allah dina poé-poé panungtungan.” Umat Allah dina poé-poé panungtungan téh urang Laodikea.

Jeung ka malaikat jamaah urang Laodikia tuliskeun kieu: Kieu dawuh Sang Amin, saksi anu satia tur sajati, awal ciptaan Allah; Kami terang kana padamelan maneh, yén maneh henteu tiis jeung henteu panas; muga-muga maneh tiis atawa panas. Ku sabab kitu, lantaran maneh haneut-haneutan, lain tiis lain panas, ku Kami rek dimuntahkeun maneh tina sungut Kami. Sabab maneh nyebut, Kami beunghar, sarta geus nambahan ku banda, jeung teu butuh nanaon deui; padahal maneh teu nyaho yén diri maneh téh nalangsara, pikasediheun, miskin, lolong, jeung taranjang: Kami maparin piwuruk ka maneh sangkan meuli ti Kami emas anu geus diuji dina seuneu, supaya maneh jadi beunghar; jeung pakean bodas, supaya maneh bisa dipaparin pakean, sarta sangkan kaéra kataranjangan maneh ulah katempo; jeung olesan panon pikeun ngurapan panon maneh, supaya maneh bisa nenjo.

Sakur anu ku Kami dipikanyaah, ku Kami ditegor jeung didisiplin; ku sabab éta sing sumanget, sarta tobatlah. Tingali, Kami nangtung di panto, sarta ngetok; lamun aya jalma ngadangu sora Kami, sarta muka panto, Kami bakal asup ka anjeunna, sarta bakal dahar babarengan jeung anjeunna, sarta anjeunna jeung Kami. Ka nu meunang kameunangan bakal ku Kami dipaparinkeun linggih jeung Kami dina tahta Kami, sakumaha Kami ogé geus meunang kameunangan, sarta geus calik jeung Rama Kami dina tahta-Na.

Anu boga ceuli, sing ngadangu naon anu diucapkeun ku Roh ka jamaah-jamaah. Wahyu 3:14–22.

“Amanat ka jamaah Laodikea teh hiji panyawad anu matak ngageunjeungkeun, sarta lumaku ka umat Allah dina mangsa ayeuna.

“Ka malaikat jamaah di Laodikea tuliskeun: Kieu saur Sang Amin, Saksi nu satia jeung leres, anu jadi wiwitan ciptaan Allah; Kami nyaho sagala pagawean maneh, yen maneh teu tiis jeung teu panas: hadéna maneh tiis atawa panas. Ku sabab kitu, lantaran maneh haneut-haneutan, lain tiis lain panas, ku Kami rek dimuntahkeun maneh tina sungut Kami. Sabab maneh nyebut, Kami beunghar, jeung geus nambahan ku harta banda, sarta teu butuh naon-naon; padahal maneh teu nyaho yen saenyana maneh cilaka, pikasediheun, malarat, buta, jeung taranjang.”

“PANGERAN di dieu nembongkeun ka urang yén amanat anu kudu dibawa ka umat-Na ku para palayan anu ku Anjeunna geus dipanggero pikeun mere pangéling ka rahayat téh lain amanat karapihan jeung kaamanan. Éta lain saukur tioritis, tapi praktis dina unggal hal. Umat Allah digambarkeun dina amanat ka urang Laodikia minangka aya dina kaayaan rasa aman dunyawi. Maranéhna hirup kalayan tengtrem, yakin yén dirina aya dina kaayaan anu luhur dina kamajuan rohani. ‘Sabab maneh nyebutkeun, Kami beunghar, jeung geus beuki loba harta banda, sarta teu butuh nanaon deui; padahal maneh teu nyaho yén maneh téh sangsara,

pikasediheun, miskin, buta, jeung taranjang.””

“Taya daya pangdeudeul anu leuwih gedé anu bisa nimpah kana pikiran manusa tibatan kayakinan yén maranéhna bener padahal maranéhna saréréa salah! Amanat ti Saksi Anu Sajati manggihan umat Allah aya dina hiji pangdeudeul anu matak prihatin, sanajan jujur dina pangdeudeul éta. Maranéhna teu nyaho yén kaayaan maranéhna téh kacida nyedihkeunana di payuneun Allah. Nalika jalma-jalma anu ditujul ku éta amanat keur muji diri sorangan yén maranéhna aya dina kaayaan rohani anu luhur, amanat ti Saksi Anu Sajati ngarecah rasa aman maranéhna ku pangecaman anu matak ngeunjeunkeun ngeunaan kaayaan maranéhna anu sajati, nyaéta lolong rohani, miskin, jeung sangsara. Kasaksian éta, anu kacida nyelekitna jeung teuasna, moal bisa jadi kasalahan, sabab anu nyarita téh Saksi Anu Sajati, sarta kasaksian-Na pasti leres.

“Hésé pikeun jalma-jalma anu ngarasa aman dina sagala kahontalanana, jeung anu percaya yén dirina beunghar ku pangaweruh rohani, pikeun narima éta amanat anu nyatakeun yén maranéhna keur katipu sarta merlukeun unggal kurnia rohani. Haté anu teu disucikeun téh ‘licik ngaleuwihan sagala perkara, sarta pohara jahatna.’ Kaula dipintonkeun yén loba anu keur ngarayu dirina sorangan yén maranéhna téh urang Kristen anu hade, padahal maranéhna teu boga satitik cahaya ogé ti Yesus. Maranéhna teu boga pangalaman anu hirup pikeun dirina sorangan dina kahirupan ilahi. Maranéhna merlukeun hiji pagawéan anu jero tur tuntas dina ngahinakeun diri di payuneun Allah saméméh maranéhna bakal ngarasa kana kabutuhan maranéhna anu sajati pikeun usaha anu daria tur teu eureun-eureun guna meunangkeun kurnia-kurnia anu adi tina Roh.” Testimonies, jilid 3, 252, 253.

Sakali Yesaya tos dirobah kaluar tina kaayaan Laodikeana-Na, anjeunna kalawan daék ngarela pikeun mawa amanat panggeuing anu pamungkas ka dunya. Ayat katilu dina pasal genep nyambungkeun sajarah kenabian Yesaya jeung sajarah kenabian Wahyu dalapan welas nalika malaikat turun sarta nyaangan bumi ku kamulyaan-Na.

Sanggeus hal-hal ieu, kuring nempo hiji malaikat deui turun ti sawarga, ngabogaan kakawasaan anu gedé; sarta bumi jadi caang ku kamulyaan-Na. Wahyu 18:1.

Yesaya ngagambarkeun umat Allah dina mangsa malaikat dina Wahyu dalapan welas turun, sabab nalika anjeunna dicandak ka tempat suci sawarga, anjeunna ngadangu para serafim ngumumkeun, “Suci, suci, suci, nya éta PANGERAN nu kagungan balad: sakuliah bumi pinuh ku kamulyaan-Na.” Yesaya, kitu deui saperti Yohanes dina Wahyu, ngagambarkeun umat Allah anu ngawawarkeun amanat panggeuing panungtungan. Yohanes nyebut umat Allah “nu kari,” sedengkeun Yesaya nyebut maranéhna “sapersapuluh,” nya éta perpuluhan. Kecap dasarna dina basa Ibrani hartina “méré perpuluhan.”

Patarosan nubuat ngeunaan “dugi ka iraha?” anu ditaroskeun ku Yesaya, ditaroskeun deui sababaraha kali dina firman Allah (jeung ku sabab rék nyindekkeun, jawaban pikeun patarosan “dugi ka iraha?” nyaéta yén éta nandaan datangna hukum Minggu nasional di Amérika Serikat.) Numutkeun ka Ellen White, dina mangsa éta “murtad nasional bakal dituturkeun ku karuksakan nasional,” sarta numutkeun ka Yesaya éta téh nalika “kota-kota jadi runtah taya nu nyicingan, jeung imah-imah taya jelema, jeung nagri téh jadi tumerap pisan, Jeung PANGERAN geus

nyingkirkeun jalma-jalma ka tempat nu jauh, sarta aya paninggalan anu gedé di tengah-tengah nagri.” “Paninggalan anu gedé di tengah-tengah nagri” téh nyaéta “loba” anu ditumbangkeun dina Hukum Minggu nurutkeun Daniel 11:41. Ieu téh jalma-jalma dina Yesaya genep jeung Mateus tilu welas anu boga panon, tapi teu ningali, jeung boga ceuli, tapi teu ngadéngé, kitu deui maranéh anu aya dina Wahyu tilu anu nampik piwuruk ka garéja Laodikia.

Manéhna bakal asup ogé ka nagri anu mulya, sarta loba nagara bakal ditumpes; tapi ieu bakal luput tina leungeunna, nya éta Édom, jeung Moab, jeung para pangutamana ti bani Amon.  
Daniel 11:41

Yesaya ngagaduhan tetenjoan ngeunaan Yesus Kristus di tempat suci-Na, sakumaha ogé Yohanes dina Wahyu. Yesaya ngawakilan “sapersapuluh” atawa perpuluhan anu “mulih” sarta “bakal didahar” saperti hiji tangkal. Kecap Ibrani anu ditarjamahkeun jadi “didahar” hartina ngahakan ku seuneu. Sanajan kitu, “sapersapuluh” téh miboga hiji “zat” di jerona anu henteu dihakan ku seuneu. Naha écés yén salapan-sapersapuluh henteu miboga zat éta? Seuneu anu digambarkeun minangka nu ngahakan nepi ka béak jeung ngaduruk tangkal teil jeung tangkal ek téh nyaéta seuneu ti Utusan Perjangjian anu datang ngadadak ka Bait-Na dina kitab Maleakhi.

Lah, Kami rek ngutus utusan Kami, sarta manéhna bakal nyiapkeun jalan di hareupeun Kami; sarta Gusti, anu ku maranéh dipilarian, bakal ngadadak sumping ka Bait-Na, nyaéta utusan perjangjian, anu ku maranéh dipikaresep; lah, manéhna bakal sumping, saur PANGERAN semesta alam.

Tapi saha anu bisa tetep tahan dina poe kadatangan-Na? Jeung saha anu bakal nangtung waktu Anjeunna nembongan? sabab Anjeunna ibarat seuneu anu ngamurnikeun, jeung ibarat sabun tukang ngabodaskeun lawon; Jeung Anjeunna bakal linggih minangka anu ngamurnikeun jeung nyucikeun pérak; sarta Anjeunna bakal ngamurnikeun putra-putra Lewi, jeung nyucikeun maranehna saperti emas jeung pérak, supaya maranehna bisa ngahaturkeun ka PANGERAN hiji kurban dina kabeneran. Mangka kurban Yuda jeung Yerusalem bakal pikaresepeun ka PANGERAN, saperti dina poe-poe baheula, jeung saperti dina taun-taun nu kapengker. Maleakhi 3:1–4.

Kasapuluhan Yesaya, (anu mangrupa perpuluhan) nyaéta ogé “sasajen dina kabeneran” dina Malakhi. Sasajen dina Malakhi téh nyaéta umat Allah, anu digambarkeun minangka “putra-putra Lewi” anu disucikeun ku seuneu pikeun ngahasilkeun “sasajen dina kabeneran,” sarta jalma-jalma anu “didahar” ku seuneu dina kasaksian Yesaya téh nyaéta anu kasapuluh, atawa hiji perpuluhan.

Numutkeun ka kurnia Allah anu dipaparinkeun ka kuring, sakumaha hiji ahli ngadegkeun anu wijaksana, kuring geus neundeun dasarna, sarta nu lian ngadegkeun di luhureunana. Tapi sing masing-masing jalma ngawas kumaha manéhna ngadegkeun di luhureun éta. Sabab euweuh hiji jalma ogé anu bisa neundeun dasar anu séjén salian ti anu geus diteundeun, nyaéta Yesus Kristus. Ayeuna lamun aya jalma ngadegkeun dina ieu dasar ku emas, pérak, batu mulya, kai, jukut garing, tunggul; pagawéan unggal jalma bakal dinyatakeun écés: sabab poé éta bakal nétélakeunana, lantaran éta bakal diungkabkeun ku seuneu; sarta seuneu bakal nguji pagawéan unggal jalma, tina rupa naon éta. 1 Korinta 3:10–13.

Paulus di dieu netelakeun yén sagala pagawéan unggal jalma bakal diumumkeun ku “seuneu”. Dina Maleakhi, seuneu éta ngaduruk nepi ka miceun sagala kokotor logam. Dina Yesaya, panyucian “sapuluhan” lumangsung “nalika” maranéhna ngaragragkeun daun-daunna. Daun téh mangrupikeun lambang dosa anu disumputkeun, pura-pura, jeung kagagabahan, sakumaha disaksian ku Adam jeung Hawa.

“Kasapuluh” dina kitab Yesaya miboga hiji hakékat di jerona anu teu bisa dihakan ku seuneu, sarta éta hakékat téh nyaéta “siki anu suci”. Maranéhna miboga Kristus di jero dirina, pangharepan kamulyaan. Yesaya sorangan téh hiji “siki anu suci” sarta ogé éta “kasapuluh” anu anjeunna tangtukeun. Boh “siki anu suci” boh “kasapuluh” balik ti kaayaan Laodikea kana kaayaan Filadelfia ngaliwatan Wahyu Yesus Kristus di Bait Suci-Na.

Tetempoan ngeunaan kamulyaan Allah anu nyababkeun Yesaya sasambat yén manéhna binasa, yén manéhna téh jalma anu najis jeung saurang nu dosa anu butuh panghampura, lumangsung di Bait Suci sawarga nalika tatangkalan ngagururkeun daun-daunna. Kecap “cast” hartina “ngabuang ka luar”, atawa “numbang” tangkal. Pangbuangan Laodikea di dieu dilambangkeun. Hiji “sapersapuluh” atawa sesa bakal ngalangkungan “seuneu” panyucian anu didatangkeun ku Utusan Perjangjian ti Malakhi, ku kituna karya-karya manusa maranéhna sacara rohani kaduruk nepi ka leungit, sarta ku kituna ngan nyésakeun “hakékatna” anu teu bisa diduruk, nyaéta “Siki Suci”. Maranéhna anu nolak ngadangu bakal dipiceun siga daun-daun garing anu paéh, atawa dimuntahkeun kaluar tina sungut Gusti.

Isa téh Siki Suci, sarta hiji siki miboga sakabéh DNA anu diperlukeun pikeun ngahasilkeun sakabéh tutuwuhan. Firman Allah téh siki, ku sabab éta panyebutan anu kahiji ngeunaan hiji perkara dina Firman Allah ngandung sakabéh katerangan anu diperlukeun pikeun ngantunkeun éta perkara kana kadéwasan anu sampurna dina diri anu percaya, lamun dipikaharti kalayan bener.

Yesaya pasal genep netepkeun hiji umat anu moal “ngadangu” dina mangsa nalika anjeun KUDU ngadangu supaya meunang berkah ku warta Wahyu Yesus Kristus. Umat anu dimaksud ku Yesus téh nyaéta umat pilihan Allah, maranéhna téh pamajikan-Na, maranéhna téh umat perjangjian-Na, maranéhna téh Israél baheula.

Israél baheula, atawa Israél nu kahiji, ngalambangkeun Israél modéren, atawa Israél nu panungtungan. Umat Allah dina ahir dunya nyaéta Advent Hari Katujuh, umat pilihan-Na, pamajikan-Na, umat perjangjian-Na—Israél modéren. Kasaksian tina sajarah Yesaya, digabungkeun jeung sajarah Kristus, nyadiakeun dua saksi anu netepkeun yén dina ahir dunya Advent Hari Katujuh bakal aya dina hiji “kaayaan” anu leungit tur teu bisa disalametkeun, sakumaha dilambangkeun dina pesen ka Laodikea.

Maranéhna sabenerna lain teu bisa disalametkeun, tapi ngan teu bisa disalametkeun dina kaayaan Laodikea maranéhna, sakumaha kaayaan Yesaya saméméh pangalamanana, jeung sakumaha bangsa Yahudi dina sajarah Kristus.

Salah sahiji hal anu kudu “didangukeun” ku saurang Laodicea nyaéta ibarat ngeunaan nu nyebarkeun binih. Anjeunna kudu “ngadangu” dina éta ibarat yén Firman Allah téh hiji “binih”,

binih anu suci. Lamun éta geus “kadangukeun”, mangka aya hiji dadasar anu diteundeun, anu mimiti muka amanat rusiah tina Wahyu, sabab éta amanat kabungkus dina pangaweruh anu jero yén Yesus téh Alfa jeung Omega, Nu Kahiji jeung Nu Pamungkas, Nu Mimitian jeung Nu Ngabéréskeun. Ngartos kana patalina tungtung jeung awal ngawengku ogé ngartos yén Yesus téh Firman, sarta Anjeunna téh Binih.

Dina awal aya Sang Sabda, jeung Sang Sabda aya sareng Allah, jeung Sang Sabda téh Allah. Anjeunna téh ti awal keneh aya sareng Allah. Sagala rupa dijadikeun ku Anjeunna; jeung tanpa Anjeunna teu aya hiji-hijieun oge anu jadi tina sagala anu dijadikeun. Dina Anjeunna aya hirup; jeung eta hirup téh jadi caang pikeun manusa. Jeung eta caang nyaangan dina poek; sarta poek teu ngartos ka eta. Yohanes 1:1–5.

Ari janji-janji téh parantos dipasihkeun ka Ibrahim jeung ka turunanana. Anjeunna henteu nyebut, “jeung ka para turunan,” saolah-olah loba; tapi saolah-olah hiji, “jeung ka turunan maneh,” nyaéta Al Masih. Galata 3:16.

Pikeun ngartos hubungan antara ahir jeung awal, diperlukeun pamahaman ngeunaan “aturan panyebutan kahiji.” Aturan panyebutan kahiji netelakeun yén awal hiji jejer téh mangrupa rujukan anu pangpentingna sabab ngamuat sakabéh carita, lantaran, minangka Firman Allah, éta téh hiji siki. Rujukan panungtung mangrupa anu kadua pangpentingna dina harti yén di dinya sakabéh unsur carita di hijikeun nepi ka taya tungtung anu nyésa. Nanging, rujukan-rujukan tengah ngeunaan hiji jejer nambahan kakuatan jeung kajelasan kana carita, sarta dina harti éta, bagian tengah téh sarua ésénsialna jeung awal atawa ahir.

Masih aya kacida lobana deui anu kudu dibahas ngeunaan perkara ieu, nanging ku balik deui kana petikan dina Mateus tilu welas urang tiasa nengetan yén Yesus ngaidentifikasi dua golongan jalma anu ngadangu atawa henteu ngadangu. Anjeunna nuduhkeun leuwih ti hiji cara pikeun henteu ngadangu, tuluy Anjeunna ngucapkeun berkah ka maranéh anu enya-nya ngadangu.

Tapi bagja panon maranéh, sabab maranéhna ningali; jeung ceuli maranéh, sabab maranéhna ngadéngé. Sabab saéstuna Kami nyebut ka maranéh, yén loba nabi jeung jalma-jalma bener geus hayang ningali hal-hal anu ku maranéh katingali, tapi maranéhna henteu ningalina; jeung ngadéngé hal-hal anu ku maranéh kadéngé, tapi maranéhna henteu ngadéngéna. Ku sabab éta, dengekeun ku maranéh ibarat ngeunaan nu nyebut siki. Mateus 13:16–18.

Dina harti profétis, ku kituna “berkah” ieu téh sarua pisan jeung berkah dina Wahyu 1:3:

Bagja jalma anu maca, jeung maranéhna anu ngadéngé kecap-kecap ieu nubuat, sarta ngajaga perkara-perkara anu ditulis di jerona; sabab waktuna geus caket.

Rujukan Yesus dina Mateus tilu welas ka Yesaya genep, dina patalina jeung tulisan-tulisan Ellen White, netelakeun yén aya hal-hal anu katingali jeung kadéngé dina ahir dunya anu kacida agungna, nepi ka loba jalma bener jeung nabi-nabi hayang hirup dina mangsa éta, nalika amanat pangéling ahir kudu dibuka meteraina, sarta harita jalma-jalma bakal “ningali” jeung “ngadéngé” éta hal-hal.

Yohanes diparentahkeun pikeun nyégél naon anu diucapkeun ku “Tujuh Guludug” dina pasal sapuluh, sarta dina pasal dua puluh dua dipasihkeun ieu pangucapan: “Ulah nyégél ucapan-ucapan nu buat tina kitab ieu: sabab waktuna geus deukeut.” Ayat salajengna nandakeun panutupan mangsa pangabdian manusa. Pas saméméh mangsa pangabdian ditutup aya hiji pangucapan pikeun muka segel “Tujuh Guludug”, anu mangrupa hiji-hijina bagéan dina kitab Wahyu anu diségél dina mangsa éta. Ngeunaan “Tujuh Guludug” urang dibéjaan yén éta ngalambangkeun awal jeung ahirna Adventisme.

“Caang husus anu dipaparin ka Yohanes, anu diébréhkeun dina tujuh guludug, nya éta hiji gambaran ngeunaan kajadian-kajadian anu baris lumangsung dina handapeun amanat malaikat kahiji jeung kadua...”

“Sanggeus ieu tujuh guludug ngedalkeun sorana, parentah sumping ka Yohanes sakumaha ka Daniel ngeunaan kitab leutik éta: ‘Segelkeun hal-hal anu geus diucapkeun ku tujuh guludug éta.’ Ieu patali jeung kajadian-kajadian nu bakal datang, anu baris diungkabkeun nurutkeun runtuyanana.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, jilid 7, 971.

Guludug Tujuh ngalambangkeun kajadian-kajadian dina mangsa awal Adventisme dina sajarah amanat malaikat kahiji jeung kadua, ti taun 1798 nepi ka 22 Oktober 1844, sarta dina tulisan anu sarua anu geus kacatet di luhur, urang dipaparin katerangan yén Guludug Tujuh “patali jeung kajadian-kajadian nu bakal datang anu baris diungkabkeun nurutkeun runtuyanana.” Sajarah awal Adventisme ngagambarkeun panungtungan Adventisme, sabab Yesus Kristus, salaku Alfa jeung Omega, nempatkeun tanda tangan-Na kana sakabéh sajarah Adventisme, sabab éta mangrupa sajarah anu sarua sucina jeung sajarah Israil baheula.

Numutkeun Isa dina Mateus tilu welas, ieu kajadian-kajadian téh nya éta hal-hal anu dipikahayang ku para nabi pikeun ningali, sarta ku sabab nyaho éta, para murid dipaparin berkah. Para murid éta ngalambangkeun umat Allah dina ahir dunya anu dipaparin berkah ku naon anu maranéhna tingali jeung kadéngé. Naon anu maranéhna tingali jeung kadéngé téh nyaéta amanat Wahyu Yesus Kristus, anu ogé dilambangkeun ku amanat Tujuh Guludug, anu ngalambangkeun boh sajarah Millerite boh sajarah saratus opat puluh opat rébu.

“Sagala amanat anu dipasihkeun ti taun 1840–1844 kudu dijadikeun nyarita kalayan kuat ayeuna, sabab loba jalma anu geus leungiteun arah. Amanat-amanat éta kudu ditepikeun ka sakumna gereja.

Kristus ngandika, ‘Begja paningalmu, amarga padha weruh; lan kupingmu, amarga padha krungu. Satemene Aku pitutur marang kowe, manawa akeh nabi lan wong-wong mursid padha kepéngin weruh samubarang kang kokdeleng, nanging ora padha weruh; lan krungu samubarang kang kokrungu, nanging ora padha krungu’ [Matius 13:16, 17]. Begja paningal-panigal kang nyumurupi samubarang kang katon ing taun 1843 lan 1844.

“Pesén éta geus dipasihkeun. Jeung ulah aya panundaan dina ngulang deui éta pesén, sabab tanda-tanda jaman keur kacumponan; pagawéan panutup kudu diréngsékeun. Hiji pagawéan anu gedé bakal dilakukeun dina waktu anu pondok. Hiji pesén geura-giru bakal dipasihkeun ku pituduh Allah anu bakal ngagedéan jadi hiji sora tarik. Tuluy Daniel bakal nangtung dina

bagianna, pikeun mere kasaksianana.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

Ellen White ngaidentifikasi sajarah anu ku Kristus diidentifikasi minangka sajarah anu dipikahayang ku jalma-jalma bener pikeun ningali, minangka sajarah kaum Millerite ti taun 1840 nepi ka 1844, tuluy anjeunna nyarios yén hiji “amanat bakal enggal dipasihkeun ku pangaturan Allah anu bakal ngagedéan jadi hiji patinggor tarik.” “Patinggor tarik” éta ngalambangkeun panggeuing panungtungan ti malaikat katilu, sarta nalika amanat éta dipasihkeun, éta bakal ngulang sajarah awal Adventisme. Amanat panggeuing panungtungan nyaéta “amanat-amanat” anu “kudu indit ka sakabéh garéja,” sarta sakabéh “amanat anu dipasihkeun ti 1840–1844 kudu ayeuna dijadikeun pinuh ku kakuatan.”

Alpha jeung Omega ngagambarkeun ahir ku awalna. Ellen White nyatakeun yén “talatah-talatih éta kudu diteruskeun ka sakabéh jamaah,” sarta Isa ngandika ka Yohanes, “Kami teh Alpha jeung Omega, nu kahiji jeung nu panungtung: jeung, naon anu ku maneh ditempo, tuliskeun dina hiji kitab, sarta kirimkeun ka tujuh jamaah anu aya di Asia; ka Epesus, jeung ka Smirna, jeung ka Pergamos, jeung ka Tiatira, jeung ka Sardis, jeung ka Piladéplia, jeung ka Laodikea.”

Pesen-pesen taun 1840 nepi ka 1844 téh mangrupa bagian tina naon anu kudu dikirim ka garéja-garéja.